

Ураховуючи вищенаведені специфічні ознаки заходів оперативного впливу та комплекс особливих притаманних їм ознак, можна зробити висновок про самостійне місце оперативних заходів у системі способів захисту цивільних прав, а також їх ефективність у разі порушення договірної дисципліни учасниками цивільних правовідносин.

Гринько П. О., асистент кафедри приватного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ДО ПИТАННЯ ПРО МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Для будь-якої розвиненої демократичної держави одним із найважливіших стратегічних завдань є збереження генофонду нації, а це, насамперед, здоров'я її народу. Тому, одним із пріоритетних завдань, у тому числі і України, є створення таких умов життєдіяльності й медичного обслуговування людини, які сприяли би збереженню та поліпшенню життєвого рівня населення, його відтворенню. Для реалізації цього завдання держави створюють спеціальну систему, яка здійснює комплекс заходів, направлених на збереження та зміцнення здоров'я населення, забезпечення його медичною допомогою, – галузь охорони здоров'я¹.

Першочерговим завданням на загальнодержавному рівні виступає пошук нових шляхів фінансування системи охорони здоров'я.

Реальною альтернативою є перехід від системи виключно бюджетного фінансування охорони здоров'я до нової бюджетно-страхової моделі охорони здоров'я – системи страхової медицини, яка дозволить залучити додаткові ресурси у медичну галузь та забезпечити гарантований обсяг медичних послуг для широких верств населення.

Страхова система охорони здоров'я нині поділяється на обов'язкове і добровільне (приватне) медичне страхування. Перше припускає обов'язкову сплату внеску для всіх із різними модифікаціями (платить працівник чи роботодавець, або ж вони платять спільно у певних пропо-

¹ Медичне право України (правові засади забезпечення медичного страхування): Монографія / С. Г. Стеценко, В. Ю. Стеценко, Я. М. Шатковський; За заг. ред. С. Г. Стеценка. – К.: Атіка, 2010. – с.6–9.

рціях), де страховий поліс є гарантом отримання будь-якої допомоги, крім особливих випадків. Таку систему засновано на чітко вираженій суспільній солідарності. У другому ж випадку людина безпосередньо страхує себе на випадок виникнення необхідності тієї чи тієї медичної допомоги.

Позитивними моментами запровадження страхової медицини є те, що вона охоплює фінансування наукових досліджень, підготовку медичних кадрів, витрати на розвиток матеріально-технічної бази лікувальних закладів, надання медичної допомоги населенню. Вона базується на таких принципах, як економічна і соціальна захищеність середніх і малозабезпечених верств населення, гарантованість прав кожного громадянина на якісну медичну допомогу, обов'язковість внесків як фізичних, так і юридичних осіб.

Важливим елементом системи страхової медицини є медичне страхування.

Медичне страхування – це форма соціального захисту населення щодо охорони здоров'я, пов'язана з компенсацією витрат громадян на медичне обслуговування. Це система організаційних та фінансових заходів щодо забезпечення діяльності страхової медицини.

Система медичного страхування як одна з організаційно-правових форм функціонування охорони здоров'я відрізняється від інших наступним: цілеспрямованість та адресність страхового внеску, який може бути використаний суто в медичних цілях; можливість здійснення контролю страхувальником і застрахованим за використанням страхових коштів; можливість вибору застрахованим лікаря і лікувально-профілактичної установи; обмеженість ролі уряду, який за обов'язкового медичного страхування вирішує лише певне коло питань (визначає перелік основних видів допомоги, що надаються в рамках системи, групи застрахованих і величину страхового внеску, встановлює правила взаємодії всіх сторін і т.д.), а за добровільного страхування бере участь тільки в частині регламентації діяльності страхових організацій¹.

Таким чином, у процесі переходу України до ринкової економіки виникла ситуація, яка вимагає змін в умовах функціонування економіки системи охорони здоров'я. Перебудова економіки охорони здоров'я повинна починатися перш за все з укріплення фінансової основи галузі, зі зміни загальної схеми фінансування, що передбачає обов'язковий пере-

---

¹ Семенов В. Ю. Опыт реформирования здравоохранения в зарубежных странах / В. Ю. Семенов, В. В. Гришин. – М.: «Федеральный фонд ОМС», 1997. – с. 13.

хід від бюджетної системи фінансування до змішаної бюджетно-страхової системи, що фінансується при активній участі підприємств, установ, організацій різних форм власності з елементами добровільного медичного страхування населення.

Тому, державна політика розвитку медичного страхування як частини загальної соціальної та економічної політики України повинна визначати основні принципи, напрями і форми економічного та адміністративно-правового впливу у сфері соціального захисту населення. Медичне страхування має бути підтримано нормативно-правовою базою; удосконаленням податкової політики та державного нагляду; підвищенням фінансової надійності страховиків, страхової культури населення; підготовкою та перепідготовкою кадрів.

Підводячи підсумки, слід відзначити, що в Україні поступово формується перспективна система організації медичного страхування, однак вона потребує суттєвого удосконалення. Вважаємо, що для досягнення бажаного результату необхідно провести ряд заходів організаційного характеру та прийняти відповідну нормативно-правову базу.

Гришина І. І., старший викладач кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету внутрішніх справ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА В КОНТЕКСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АКЦІОНЕРОМ ПРАВА НА ОТРИМАННЯ ДИВІДЕНДІВ

Законом України «Про акціонерні товариства» (п. 2 ч. 1 ст. 25) передбачено право акціонера на отримання дивідендів. Такому праву повинен кореспондувати обов'язок акціонерного товариства (далі – АТ), за невиконання якого останнє, як суб'єкт корпоративних правовідносин, повинно нести відповідальність. На думку О. Белоусова, суб'єктивне право акціонера – це міра його можливої поведінки, якій кореспондує юридичний обов'язок товариства¹. У чинному корпора-

¹ Белоусов О. В. Акция и права акционера / О. В. Белоусов // Законодательство. – 1999. – № 6. – С. 28.